

એમ . આર . ડી આર્ટસ એન્ડ ઈ . ઈ એલ . કે
કોમર્સ કોલેજ ચીખલી

F. Y b. Com account 1
યોગેશ કુમાર નરેન્દ્ર ભાઈ પરમાર
(m. Com . Bed .)
Guided By – H.N.Desai

1 આડતમાલ ના હિસાબો

- 1 એજેન્ટ મારફતે દૂર ના સ્થળો એ વેચાણ કરવા ની રીત એટલે આદત માલ
- આસામી આડત
- આડતિયો વેચાણ પર સામાન્ય રીતે અમુક ટકા લેખે આડત આપવા માં આવે છે. અને ઉધાર વેચાણ નાનાણા અંગે આડતિયો કોઈ જવાબદારી લેતો નથી. પરંતુ પરદેશ ના ગ્રાહકો ને માલધણી ઓળખતો નથી એટલે ઉધાર વેચાણ માંથી ઉદભવતી ધાલખાધ ની શક્ય ખોટ અંગે આડતિયા ને જવાબદારી સોંપવી ઇચ્છીય છે. એટલે આડતિયો ને આવી જવાબદારી સ્વીકારવા ને બદલે વધારાવધારે ની જવાબદારી સ્વીકારવા બદલ વધારા ની આદત આપવામાં આવે છે. જેને આસામી આદત કહેવા માં આવે છે. આવા સંજોગ માં ઉધાર વેચાણ ના પુરેપુરા નાણા આડતિયો પોતે ચૂકવે છે. ધાલખાધ પડે તો આડતિયો ભોગવે છે.

Consignment

Fundamentals Of Accounting

આડત પર મોકલેલ માલ ને નુકસાન

- આડત પર મોકલેલ માલ અંગે કોઈ ક વાર આકસ્મિક નુકસાન થાય અથવા માલ એવા પ્રકાર નો હોય તેમાં અનિવાર્ય પળે અમુક ઘટ પડે છે. આ રીતે આડત પર મોકલેલ માલ અંગે થયેલું નુકસાન ના બે પ્રકાર હોય છે.
- જે નુકસાન અનિવાર્ય હોય અને ગમે તેટલા પ્રયત્ન છતાં જે અટકાવી ન શકાય તેને **સામાન્ય નુકસાન કહેવાય** . આવું નુકસાન કુદરતી છે . અને વાસ્તવમાં આંતરિક ગુણ ના કારણે થાય છે. જેમ કે... ..
- પેટ્રોલ નું ઉડી જવું
- બાષ્પીભવન ના કારણે
- દૂધ ને ઉકાળવા થી જથ્થા માં પડેલ ઘટ

અસામાન્ય નુકસાન

- જે નુકસાન નહિ ધારેલ કે આકસ્મિક હોય તેને **અસામાન્ય નુકસાન કહેવાય છે.**
- માલ મોકલતા રસ્તા માં કોઈ નુકસાન થવું કે ચોરી થવી. માલ આગ થી નાસ પામવો
- અસામાન્ય નુકસાન અનિવાર્ય છે . અંતે એવું નુકસાન આડ માલ ખાતા એ જ ભોગવવું પડે છે તેનો અર્થ થઈ કે સામાન્ય નુકસાન અંગે ચોપડે કોઈ નોંધ કરવી નહિ. તેનું પરિણામ એ આવશે કે આડત માલ ખાતા નો નફો ઓછો આવશે . એટલે કે આડત માલ ખાતા એ નુકસાન ભોગવ્યું ગણાશે ..

આપેલ ટકાવારી ને આધારે ચઢવેલ નફો શોધવો

- આડત માલ ભરતીયા. કિંમત ના દાખલો માં નફા ની ટકાવારી આપેલી હોય છે. નફા ની આ ટકાવારી કેટલીક વાર પડતર પર કે મૂળ કિંમત પર આપી હોય છે, તો કેટલીક વાર ભરતીયા કિંમત પર આપી હોય છે.
- જે કિંમત પર નફા ની ટકાવારી આપી હોય છે.
- ભરતીયા કિંમત == મૂળ કિંમત + નફો
- ભ. કી પર ટકા . મુ. કી પર ટકા
- 10% 11. 1/9 %
-

- 16 2/3 % . 20%
- 20 & 25%
- 25% 33.1/3 %
- 33.1/3 % 50%
- 50 % 100%

ટકાવારી ઉપર મુજબ ગણાવી.

રાશ ના હિસાબો

- જ્યારે બે કે વધારે વ્યક્તિ કોઈ એક નફાકારક તક નો લાભ લેવા કામ ચલાવ ધોરણ એ ભેગી થઈ ધંધાકીય સાહસ ઉપાડે અને તેનો નફો કે નુકસાન નક્કી કરેલ પ્રમાણ માં વહેંચી લેવા સમન્ત થાય એને સયુંકત સાહસ કે રાશ કહેવાય છે.
- મકાન બાંધવા નો કોન્ટ્રાક્ટ
- રસ્તો બાંધવા નો કોન્ટ્રાક્ટ
- સીઝનલ ધંધો વગેરે ... ..

ભાડે ખરીદી કે હમ્મા પદ્ધતિ

- ભાડે ખરીદી એટલે કે જ્યાં સુધી પુરેપુરી હમ્માની રકમ ભરપાઈ ના થાય ત્યાં સુધી માલિકી મળતી નથી.
- જ્યારે હમ્મા પદ્ધતિ માં માલિકી મળે છે.
- હમ્મા પદ્ધતિ માં માલ નું વેચાણ થાય છે હમ્મા થી રકમ ચૂકવ્યાચૂકવ્યા એમ ગણાય
- જ્યારે ભાડે ખરીદી માં પુરેપુરા હમ્મા પછી જ વેચાણ થયું ગણાય .

ઘસારો ગણવા ની રીત

- રોકડ કિંમત સીધી લીટી ની પદ્ધતિ એ અને બીજી રીત છે ઘટતી બાકી ની રીતે
- રોકડ કિંમત પર એક સરખી રકમ એ ઘસારો ગણવા માં આવે છે.
- જ્યારે ઘટતી બાકી ની રીત મુજબ દરેક વર્ષે બાકી રકમ પર ઘસારો કાપવા માં આવે છે.

Thank You